

Sygn. akt III KZ 53/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **M. D. i in.**,
oskarżonych o czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 28 lutego 2023 r.,
z urzędu kwestii właściwości
w związku z zażaleniem oskarżyciela prywatnego J. Ż.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKo 51/22
o stwierdzeniu swej niewłaściwości rzeczowej i przekazaniu sprawy o wznowienie
postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Wieliczce
pod sygn. akt II K 616/21
do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie,

postanowił:

**stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać zażalenie do
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt II AKo 51/22, Sąd
Apelacyjny w Krakowie, z urzędu, na podstawie art. 35 k.p.k. oraz art. 544 § 1

k.p.k., stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę o wznowienie postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Wieliczce pod sygn. akt II K 616/21 do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie. W uzasadnieniu wskazał, że „skoro ostatnia decyzja merytoryczna w sprawie oskarżonych została wydana przez Sąd Rejonowy w Wieliczce (i nie została poddana merytorycznej kontroli odwoławczej na skutek odmowy przyjęcia zażalenia), to właściwym do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania jest Sąd Okręgowy w Krakowie”.

Od powyższego postanowienia oskarżyciel prywatny J. Ż. wywiódł zażalenie, które następnie zostało przekazane do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie. Sąd ten jednak postanowieniem z dnia 7 października 2022 r., II AKz 475/22, stwierdził swą niewłaściwość do rozpoznania zażalenia i przekazał je do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Przepis art. 27 k.p.k. stanowi zaś, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach wskazanych w ustawie.

W realiach rozpoznawanej sprawy – wbrew twierdzeniom Sądu Apelacyjnego w Krakowie – Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie w kwestii właściwości wydane w ramach postępowania wznowieniowego. W pełni podzielić należy tutaj pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 16 listopada 2022 r., I KZP 8/22, OSNK 2023/1/2, Biul.SN 2022/11-12/21, SIP «Lex» nr 3433365, zgodnie z którym w świetle art. 27 k.p.k. i art. 15 § 2 k.p.w. sądem funkcjonalnie właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie albo postanowienie wydane w ramach postępowania wznowieniowego w sądzie apelacyjnym, w wypadkach, w których ustawa przewiduje możliwość wniesienia takiego środka odwoławczego, jest sąd apelacyjny. Do takiego wniosku - jak wskazano w uzasadnieniu uchwały - prowadzi analiza przepisów regulujących postępowanie wznowieniowe przed sądem apelacyjnym. Zgodnie bowiem z treścią art. 547 § 1 k.p.k. na postanowienie sądu

apelacyjnego oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania, zażalenie nie przysługuje. Środek odwoławczy nie przysługuje również - w myśl art. 547 § 2 k.p.k. - od orzeczenia sądu apelacyjnego o wznowieniu postępowania, uchyleniu zaskarżonego orzeczenia i przekazaniu sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania. Wprawdzie od wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie wydane przez sąd apelacyjny w następstwie wznowienia postępowania i uchylenia zaskarżonego wyroku przysługuje środek odwoławczy (art. 547 § 3 k.p.k. - *in fine*), jednakże w takiej sytuacji procesowej postępowanie toczy się w oparciu o przepisy regulujące postępowanie odwoławcze, a nie wznowieniowe. Ponadto także w tym przypadku, środek odwoławczy przewidziany w powołanym przepisie przysługuje od wyroku w części rozstrzygającej o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania, a nie od rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania i uchyleniu zaskarżonego wyroku. Jedynie na postanowienie sądu apelacyjnego o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności, wydane na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., przysługuje zażalenie, lecz do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów. [...] w nurcie głównym postępowania wznowieniowego prowadzonego w sądzie apelacyjnym, w zakresie merytorycznych rozstrzygnięć w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy nie jest sądem odwoławczym. Skoro zatem Sąd Najwyższy nie sprawuje kontroli instancyjnej nad postanowieniami merytorycznymi wydanymi w nurcie głównym, to w ujęciu funkcjonalnym, nie ma racjonalnych argumentów uzasadniających wnioskowanie, iż jest on właściwy do rozpoznania zażaleń na wydane w toku postępowania wznowieniowego postanowienia o charakterze incydentalnym, w wypadkach, kiedy przepisy przewidują możliwość wniesienia takiego środka odwoławczego.

Wskazany wyżej pogląd, co oczywiste, dotyczy również kwestii sądu funkcjonalnie właściwego do rozpoznania zażalenia na postanowienie w kwestii właściwości wydane w toku postępowania wznowieniowego, będące bez wątpienia postanowieniem o charakterze incydentalnym. W tej sytuacji, Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia oskarżyciela prywatnego J. Ź. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 czerwca 2022 r., sygn. akt

II AKo 51/22 o stwierdzeniu swej niewłaściwości rzeczowej i przekazaniu sprawy o wznowienie postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Wieliczce pod sygn. akt II K 616/21 do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie, jest Sąd Apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy i stwierdzając swą niewłaściwość, przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.

Z tych powodów, postanowiono jak w części dyspozytywnej.